

УДК 378.014

Яценко І.В., Аветиков Д.С., Локес К.П., Гаврильєв В.М.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

**ПЕРСПЕКТИВИ І ПРОБЛЕМИ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ
Й АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ
У СФЕРІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ**

Висвітлено проблему розвитку академічної мобільності студентів-медиків. Наголошується на необхідності якісних змін медичної освіти відповідно до мінливих сучасних умов життя. Перед вищою медичною школою України стоїть завдання зробити процес освіти доступнішим, ефективнішим і конкурентоспроможним. У вирішенні цього питання велике значення має академічна міжнародна мобільність студентів-медиків.

Ключові слова: *студенти-медики, вища медична освіта, академічна мобільність, інтернаціоналізація освіти.*

Стаття посвячена проблемі розвитку академічної мобільності студентів-медиків. Підкреслено необхідність якісних змін медичної освіти в відповідності з змінюючими сучасними умовами життя. Перед вищою медичною школою України стоїть завдання зробити процес освіти доступнішим, ефективнішим і конкурентоспроможним. У вирішенні цього питання велике значення має академічна міжнародна мобільність студентів-медиків.

Ключевые слова: *The article is devoted to the problem of development of academic mobility of medical students. There is a need for qualitative changes in medical education in accordance with the changing contemporary conditions of life. For the current higher medical school, the task is to make the education process more accessible, effective and competitive. In addressing this issue, academic international mobility of medical students.*

Keywords: *medical students, higher medical education, academic mobility, internationalization of education.*

Зміна в інфраструктурі систем світової освіти і вимоги сучасності привели до необхідності докорінних змін у системі медичного навчання, що пояснює появу системи академічної мобільності. У більшості держав навчальні заклади розглядають кількість іноземних студентів як показник престижності системи освіти – чим більше іноземних студентів навчаються у вишах, тим привабливіше виглядає освіта. Водночасусе незаперечнішим стає факт, що національні системи і медичної, й загальної вищої освіти не можуть формуватися за межами глобальних процесів і тенденцій, поза вимогами світового ринку праці. У зв'язку з цим інтернаціоналізація медичної освіти стає цілеспрямованою політикою держави [1, с. 5].

Сучасна академічна мобільність –це перш за все навчальний процес, під час якого студент навчається впродовж певного періоду в країні, громадянином якої він не є, тобто в нього є можливість формувати власний навчальний простір. Свій інтелектуальний потенціал він розвиває в просторі національних, культурних, політичних, наукових та інших взаємозв'язків. Студенти-медики, учасники проектів міжнародної академічної мобільності, отримують доступ до якісніших та інноваційних освітніх програм, до дослідницьких можливостей і повертаються у свою країну з якісно новим рівнем знань, наукового і культурного досвіду.

Міжнародна студентська мобільність проявляється в таких формах як короткострокові освітні програми, студентський обмін у рамках міжвишівського співробітництва, грантові програми і стипендії на навчання у вищих навчальних закладах іншої країни.

Тенденції прискорення зростання академічної мобільності демонструють дворазове збільшення чисельності іноземних студентів за останні 20 років, що підтверджує глобалізацію цього процесу. Прогнозується збереження такої кількісної та якісної прогресії росту і в майбутньому. Згідно з прогнозами міжнародна студентська мобільність до 2020 року досягне 5,8 млн. осіб, а до 2025 – 8 млн. [3, с. 117].

Завдяки підписанню Україною Болонської декларації в нашій країні з'явилися широкі можливості розвитку академічної мобільності студентів медичних ЗВО.

Так, для студентів-медиків став можливим вибір індивідуальної освітньої лінії навчання з метою отримання якісніших освітніх послуг. Крім того, європейський ринок праці стає престижнішим, а нова система освіти полегшує можливість працевлаштування кваліфікованих кадрів у галузі медицини. А держава, маючи більше можливостей для модернізації освіти, отримує нові технології, які дають реальні можливості отримувати прибуток від ринку освітніх послуг [4, с.2].

На жаль, є і проблеми, з якими доводиться стикатися в організації академічної мобільності студентів медиків. Специфіка медичної освіти вимагає, щоб студенти були орієнтовані на передовий світовий досвід підготовки фахівців. Тому вкрай важливо, щоб хоча б один семестр у рамках процесу навчання студенти навчалися на базі відомих і визнаних міжнародних університетів, де вони за нетривалий період зможуть засвоїти необхідні знання й опанувати практичні навички. Такий спосіб здобуття освіти вчить студента різним шляхам взаємодії між людьми, розвиває здатність орієнтуватися в іншому культурному середовищі, розширює його світогляд.

Вибір країни йвишу найчастіше визначає міжнародний освітній департамент. Зазвичай у ЗВО, які практикують, наприклад, студентський обмін, уже укладено договір із тим чи іншим закордонним університетом. Студента направляють на певний факультет відповідно до його майбутньої спеціальності, але водночас він має право самостійно вибрати для себе ті дисципліни, які його цікавлять, або ті, які йому не викладали в рідному університеті. З цих та багатьох інших причин більшість студентів прагнуть узяти участь у різних програмах, але найчастіше це вдається не всім охочим, оскільки цьому перешкоджають деякі нюанси, про які студент не підозрює. Проблеми можуть виникнути з оформленням візи чи затримкою дозволу

приймаючої сторони. Ще однією проблемою стає проблема статусу, правил видачі та визнання виданих в Україні документів про освіту. Світовий ринок не визнає дипломи більшості українських ЗВО. Багато фахівців виділяють також проблему індивідуальних освітніх ліній. Українські медичні ЗВО не передбачають індивідуальних освітніх програм, також відсутня єдина система оцінок успішності [2, с.154].

Для розв'язання всіх зазначених вище проблем необхідно створити нові форми правової законодавчої бази сфери міжнародної освіти підтримки процесу академічної мобільності студентів; дати більше правових, юридичних і економічних функцій ЗВО для самостійного прийняття рішень про участь у міжнародних програмах і проектах.

Отже, інтернаціоналізація навчального процесу й академічна мобільність студентів-медиків сприяють розвитку здатності кожного з них адаптуватися в певному соціальному середовищі, налагоджувати особистісні та ділові міжнародні контакти, реалізовувати потребу в певному виді медичної та наукової діяльності, проявляючи компетентність у своїй професії.

Література

1. Аветіков Д. С. Дистанційне навчання, як перспективна сучасна технологія навчального процесу у вищих медичних навчальних закладах / Д.С. Аветіков, І. В. Яценко, С. О. Ставицький // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах : матер. навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 5–6.

2. Методи контролю рівня знань студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів / К. П. Локес, І. В. Яценко, О. О. Розколупа, В. В. Айперт // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матер. наук.- прак. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 154–156.

3. Меликян А.В. Достижение справедливости в высшем образовании стран ОЭСР / А.В. Меликян // Вестник международных организаций. – 2010. – №3. – С. 33–45.

4. Современное состояние законодательно-правового обеспечения процессов внутренней и внешней академической мобильности студентов, аспирантов, преподавателей в РФ / ФГУП Научно-исследовательский центр экономических преобразований [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://inpro.msu.ru/PDF/zakon_baza.pdf (дата обращения: 17.03.2015)